

МОДЕЛІ ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ.

Романенко В.М., к. фіз-мат.н., доцент

Національний університет харчових технологій

Необхідність впровадження дуальної освіти у вищій освіті України стає очевидною. Впровадження дуальної освіти є одним зі шляхів підвищення якості освітніх послуг та забезпечення ринку праці висококваліфікованими спеціалістами здатними реалізовувати здобуті знання на практиці. Сьогодні освітні програми університетів базуються в основному на вивченні теоретичного матеріалу, а цього, як правило, не достатньо, щоб випускник отримавши диплом міг себе реалізувати відповідно до рівня своєї освіти. Випускникам не вистачає досвіду практичного застосування компетентностей, їм важко адаптуватися в умовах реальної професійної діяльності. Без практичної складової вища освіта перетворюється в формальність. В першу чергу підготовка фахівців за дуальною формою навчання актуальна для промисловості. Стрімкий розвиток нових технологій, модернізація обладнання, оснащення виробництва комп'ютерною технікою, все це вимагає забезпечення підприємств кваліфікованими кадрами нового покоління, здатними швидко опрацьовувати великі обсяги інформації та застосовувати свої знання на практиці. Харчова промисловість не є винятком, та організація дуального навчання для підготовки фахівців має свої особливості для кожної галузі.

Для підготовки кваліфікованого технолога або інженера необхідно не просто знайти профільне підприємство, а підприємство з високими потужностями і гарною матеріальною базою. Підприємство, що має змогу надати можливість студенту використовувати свої ресурси для здобуття практичного досвіду та призначити наставника відповідного рівня, який зуміє провести навчання на виробництві з безпосереднім залученням студента до виробничого процесу. Варто

також зазначити, що організація дуального навчання у харчовій галузі ускладнюється графіком роботи потенційних підприємств-партнерів, багато з них працюють позмінно, мають восьми, а то і дванадцятигодинний робочий день. Проблемою також може бути і місце розташування підприємств харчової промисловості відносно навчального закладу. Більшість з них розташовані далеко за межами міст, у яких знаходяться навчальні заклади. Важливу роль також, відіграє сезонність.

Потрібно відмітити, що варто розглядати принаймні дві моделі дуального навчання для підготовки фахівців харчової промисловості. Перша модель характерна для застосування в партнерстві з підприємствами, що територіально не є значно віддаленими від навчального закладу, де відбуватиметься теоретична підготовка. Це дасть змогу сформувавши графік навчання так, щоб протягом тижня студент зміг проходити теоретичне навчання в навчальному закладі, практичні та лабораторні заняття максимально перенести на виробництво. Обов'язковою умовою є також виділення днів, у які студент зможе працювати і отримувати грошову винагороду у роботодавця, що забезпечуватиме практичне навчання.

Друга модель – поквартальна, коли студент три місяці навчається за ущільненим графіком у навчальному закладі, а наступні три місяці працює та здобуває необхідні фахові практичні навички на виробництві. Така модель більш цікава роботодавцю, бо дає змогу вирішити проблему сезонності, періоду, коли необхідні додаткові руки. Питання позмінної роботи теж вирішується простіше. Така модель особливо актуальна для віддалених від навчальних закладів підприємств. Недоліком є виплата грошової винагороди студенту лише у період перебування на підприємстві. Сьогодні роботодавці не мають законодавчої бази, щоб розподілити виплати рівними частинами на весь навчальний рік. Це провокує студента шукати додатковий підзаробіток у періоди теоретичного навчання і суттєво погіршує його якість.

Потрібно відмітити, що більшість студентів починають шукати роботу з другого- третього курсу. Самостійно їм влаштуватись за фахом дуже складно. Знань і часу не вистачає для роботи на профільних підприємствах. Більшість іде у сферу обслуговування. Саме тому, часто працевлаштувавшись не за фахом, молоді люди переглядають свої плани щодо майбутнього, навчання стає формальним і після його завершення випускники у фах вже не повертаються. Особливо прикро, якщо на навчання таких студентів витрачаються кошти державного бюджету. Дуальна форма здобуття освіти не лише дасть змогу студентам працювати за фахом і полюбити свою майбутню професію, але й забезпечить більш якісне навчання враховуючи практичну складову.